

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO PRAVOBRANILAŠTVO -
FEDERALNO PRAVOBRANITELJSTVO
SARAJEVO

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERAL ATTORNEY 'S OFFICE
SARAJEVO

Broj: Fp-376/15
Sarajevo, 14. 8. .2015. godine

**IZVJEŠTAJ O RADU
FEDERALNOG PRAVOBRANILAŠTVA/PRAVOBRANITELJSTVA
ZA 2014.GODINU**

Sarajevo, August 2014. godine
/ Bosanski jezik /

I. PRAVNI OSNOV DJELOVANJA

U skladu sa članom 38. Zakona o Federalnom pravobranilaštvu- Federalnom pravobraniteljstvu ("Sl. novine Federacije BiH", br. 2/95, 12/98, 18/00 ,61/06) Federalno pravobranilaštvo/ pravobraniteljstvo podnosi Izvještaj o radu za period 01.01.2014. do 31.12.2014. godine: 1.Vladi Federacije Bosne i Hercegovine i 2. Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine.

II. DJELOKRUG RADA FEDERALNOG PRAVOBRANILAŠTVA/PRAVOBRANITELJSTVA

U skladu sa odredbom čl. 1. Zakona o Federalnom pravobranilaštvu/pravobraniteljstvu Federalno pravobranilaštvo/pravobraniteljstvo je poseban samostalni organ koji preduzima mjere i pravna sredstva u pogledu pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Federacije BiH.

Federalno pravobranilaštvo/pravobraniteljstvo u skladu sa naprijed navedenom odredbom a u cilju obavljanja pravobranilačkih poslova tu funkciju obavlja prvenstveno pred nadležnim sudovima i drugim nadležnim organima kao zakonski zastupnik stranaka u parničnim, izvršnim i krivičnim postupcima. Ovo je najvažniji segment pravobranilačke funkcije koji u okviru poslova i zadataka koji su mu zakonom povjereni kroz obaveznu saradnju sa ministarstvima, organima i organizacijama na nivou Federacije BiH te organima pravosuđa na svim nivoima u Federaciji BiH u cilju ujednačavanja prakse po istim i sličnim pravnim pitanjima. Poseban angažman izražen je kroz sporove kod masovnih tužbi (žrtve torture za vrijeme rata, naknade materijalne i nematerijalne štete zbog neosnovanog pritvora, doprinosi PIO/MIO pripadnicima HVO i Armije BiH, veliki broj izvršnih predmeta vezanih za tužbe uposlenika namjenske proizvodnje Vitezit, Binas i dr).

Federalno pravobranilaštvo/pravobraniteljstvo kako kod značajnih predmeta u pogledu visine sporova tako i kod značajnih pravnih pitanja u izvještajnom periodu zauzimalo je stavove na Stručnom kolegiju kao i u odnosu na sporna pitanja iz djelokruga rada ovog pravobranilaštva.

Stavovi Stručnog kolegija Federalnog pravobranilaštva/ pravobraniteljstva su obavezujući za sve predmete istog ili sličnog sadržaja, te su zamjenici federalnog pravobranioca, pomoćnici, stručni savjetnici i viši stručni saradnici u Federalnom pravobranilaštvu/pravobraniteljstvu dužni da postupaju u skladu sa stavovima zauzetima na Stručnim kolegijima Federalnog pravobranilaštva.

III . AKTIVNOSTI FEDERALNOG PRAVOBRANILAŠTVA/PRAVOBRANITELJSTVA

Rad Federalnog pravobranilaštva/pravobraniteljstva se odvija kroz dva odjela: vojni odjel (za predmete bivšeg FMO-a) i civilni odjel.

Posebno se naglašava da u 2014. godini statistički posmatrano Federalno pravobranilaštvo/pravobraniteljstvo je zaprimilo veliki broj predmeta u oba odjela i to :

-Vezano za odjel u kojem se vode predmeti bivšeg FMO-a u 2014. je bilo u radu 21.190 predmeta

-Civilni odjel ukupno u radu 8.188 predmeta, iz čega proizilazi da je u Federalnom pravobranilaštvu/pravobraniteljstvu bilo ukupno u radu 29.378 predmeta..

Predmeti koji nisu završeni u 2014. godini a odnose se na parnične i izvršne predmete ostali su u radu isključivo iz razloga što ovi postupci nisu okončani pred sudovima. Federalno pravobranilaštvo/ pravobraniteljstvo ne može uticati na dužinu i trajanje parničnog i izvršnog postupka te je do okončanja istih potreban duži vremenski period.

Svi ostali poslovi iz nadležnosti djelokruga Federalnog pravobranilaštva/pravobraniteljstva čija okončanje ne zavisi o radu sudova i organa uprave već izuzetno od rada Federalnog pravobranilaštva/pravobraniteljstva okončani su u planiranim i zakonskim rokovim.

IV. PREGLED PREDMETA I RADA PO UPISNICIMA KAKO SE VODE U FEDERALNOM PRAVOBRANILAŠTVU /PRAVOBRANITELJSTVU

U Federalnom pravobranilaštvu/pravobraniteljstvu vode se upisnici u civilnoj pisarni i pisarni za predmete bivšeg FMO-a i to: **u civilnoj pisarni registri su P,U,I,M,R,PNS,,KFP,FP, i K a u vojnom odjelu isti P,U,I,M,R,PNS,,KFP,FP, i K sa dodatnom oznakom -I.**

UPISNIK "P"- U upisniku P vode se parnični predmeti o kojima odlučuje sud.

U 2014-u godinu iz predhodnih godina je preneseno 1.612 predmeta a zaprimljeno novih 294 predmeta što ukupno daje broj od 1.906 predmeta

Od ukupnog broja predmeta 1.906 arhivirano je 361 predmeta a ostalo u radu 1.545 predmeta.

UPISNIK "I"- U UPISNIKU I vode se predmeti izvršenja

U 2014-u preneseno je iz predhodnih godina 6.292, primljeno novih 501, što ukupno daje broj od 6.793 predmeta.

Od ukupnog broja predemta arhivirano je 452 predmeta, ostalo u radu 6.341 predmet

UPISNIK "U"- U upisniku U vode se predmeti upravnog postupka i upravnog spora U 2014. godini preneseno je 83 predmet, zaprimljeno je 13 novih predmeta, što ukupno iznosi 96 predmeta od čega ih je 5 završeno, ostalo u radu 91 predmet.

UPISNIK "M"- U upisniku M vode se predmeti davanja mišljenja na dostavljene ugovore U 2014. godini preneseno je 25 predmeta, zaprimljeno novih 67 predmeta, što ukupno iznosi 92 predmeta od čega je 50 završeno, ostalo u radu 42 predmeta.

UPISNIK "R"- U upisniku R vode se predmeti u kojima pravno zastupanje ne obnaša FP U 2014. godini je preneseno 33 predmeta, zaprimljeno novih 361 predmeta, što ukupno iznosi 394 predmeta, od čega je 286 riješeno, ostalo u radu 108 predmeta.

UPISNIK "PNS"- U upisniku PNS vode se predmeti ovjere kupoprodajnih ugovora na stanove na kojima postoji stanarasko pravo U 2014. je preneseno 6 predmeta, zaprimljeno 7 novih ugovora, što ukupno iznosi 13 predmeta od čega su 12 riješena, ostalo 1 u radu.

UPISNIK "Fp"- U upisniku Fp vode se predmete koji se odnose na informacije Vladi FBiH i organima i tijelima FBiH i predmeti uprave FP. U 2014. godini preneseno 41 predmeta, 742 novih predmeta, ukupno iznosi 783 predmeta od čega je 754 završeno, ostalo nezavršenih 29 predmeta.

UPISNIK "K"- U upisniku K vode se predmeti gdje nakon okončanog krivičnog postupka Federalno pravobranilaštvo/pravobraniteljstvo podnosi imovinsko-pravni zahtjev u svezi učinjenog krivičnog djela. U 2014. godini preneseno 25 predmeta, zaprimljeno novih 20, što ukupno iznosi 45 predmeta, od toga završeno 14, ostalo u radu 31 predmeta.

Predmeti iz pisarne za predmete bivšeg FMO-a

UPISNIK "P-I"

Iz ranijih godina preneseno 13.310 predmeta.

U 2014. godini zaprimljeno novih predmeta 956 tako da je ukupno u radu zaključno sa 14.266 predmeta. U izvještajnom periodu iz ove oblasti je arhivirano 3.272 predmeta a ostalo je u radu 10.994 predmeta.

UPISNIK "I-I"

Iz ranijih godina je preneseno 7.389 predmeta, zaprimljeno i aktivirano u toku 2014. godine novih 936 predmeta. Ukupno predmeta u radu u 8.325 predmeta od čega je 194 riješeno a u radu je ostalo 8.131 predmet.

UPISNIK "U-I"

Iz ranijih godina preneseno 429 predmeta a u izvještajnom periodu zaprimljen je 62 predmet tako da je ukupno u radu u izvještajnom periodu bilo 491 predmet
U izvještajnom periodu je završeno 40 predmeta a u radu je ostalo 451 predmeta.

UPISNIK "M-I"

Iz ranijih godina preneseno 36 predmeta a zaprimljeno 38 predmeta što iznosi 74 predmeta u izvještajnom periodu
Završeno 35 predmeta, ostalo u radu 39 predmeta

UPISNIK "R-I"

Iz ranijih godina preneseno 471 predmeta a u izvještajnom periodu zaprimljeno 189 predmeta, tako da je ukupno u radu 660.49 predmeta je završeno, a ostalo je u radu 611 predmeta.

UPISNIK" PNS-I"

Iz ranijih godina preneseno je 301 predmet, zaprimljeno novih 275 predmeta , tako da je u ukupno u izvještajnom period bilo 576 predmeta, završeno 226 predmeta, ostalo u radu 350 predmeta.

UPISNIK "KFP- I" odnosi se na kontrolu zakonitosti ugovora o kupoprodaji stanova npsp (vojni stanovi)

Iz ranijih godina preneseno je 372 predmet, zaprimljeno novih 88 predmeta , tako da je u izvještajnom periodu ukupno u radu 460 predmeta, završeno 156 predmeta, ostalo u radu 304 predmeta.

SPOROVI VELIKE VRIJEDNOSTI ZAPRIMLJENI U 2014. GODINI:

P- 222/14

TUŽILAC: Bajraktarević Nedžad

TUŽENI: Federacija BiH

RADI: naknade štete v.sp. 344.700,00 KM

Zakazano pripremno ročište za dan 21.10.2015.

P-77/14

TUŽILAC: Akrapović Katica I dr.

TUŽENI : 1. Kantonalna bolnica Zenica

2. Ze- Do kanton

3. Zavod zdravstvenog osiguranja Ze- Do kanton

4. Federacija BiH

Radi: V.sp 3.550.000,00 KM

Zakazano ročište za glavnu raspravu za dan 01.9.2015.

P- 138/14

TUŽILAC: Jaganjac Šaćir I dr.

TUŽENI: 1. Aluminij dd Mostar
 2. Federacija BiH- Vlada FBiH
 Radi: zaštite od diskriminacije i naknade štete
Zakazano pripremno ročište za dan 19.11.2015.

P-247/14

TUŽILAC: Neslanović Nezir
 TUŽENI: 1. Općina Zenica
 2. Ze- Do Kanton
 3. Federacija BiH
 Radi: naknade štete usljed poplava vsp. 53.779,12 KM
Nije zakazano pripremno ročište

P-142/13

TUŽILAC: Općina Breza
 TUŽENI: 1. Elektroprivreda BiH
 2. Ze- Do Kanton
 3.. Federacija BiH
 Radi: isplate naknade za koncesiju za eksploataciju uglja na teritoriji Općine Breza
 vsp. 700.000,001KM
Zakazano pripremno ročište za 28.10.2015.

P-62/14

TUŽILAC: Vehabović Elvir i dr. (ukupno 305 tužitelja)
 TUŽENI: 1. JU Dom zdravlja Maglaj Magla I dr
 11. ederacijaFBiH
 Radi: isplate razlike plaća- usklađivanje plaća po odredbama izmijenjog čl. 9 Općeg kolektivnog ugovora FBiH, vsp. 1.535,000,00 KM
Prvostupanjska presuda donesena kojom je odbijen tužbeni zahtjev svih tužitelja, žalbeni postupak u tijeku

P-99/14

TUŽILAC: Vranica d.d. Sarajevo u stečaju
 TUŽENI: Federacija BiH
 Radi: isplate sredstava iz Iračkog duga naplaćenih od SDPR-a Beograd (pravnog sljednika Vojnog servisa Beograd) iz pasivnog podbilansa I vanbilansne evidencije početnog bilansnog stanja programa za privatizaciju Vranice,
 v.sp. 7.793.802,57 USD
Nije zakazano pripremno ročište

P- 91/14

TUŽILAC: Zemaljski muzej BiH
 TUŽENI: 1. Federacija BiH Vlada FBiH
 2. Kanton Sarajevo, Vlada Kantona Sarajevo

Radi: vršenja osnovačkih prava i finansiranja Muzeja
Nije zakazano pripremno ročište

P-231/14

TUŽILAC: Federacija BiH- Federalno ministarstvo pravde

TUŽENI: Tuzlanski kanton, Vlada TK

RADI: duga po osnovu troškova pritvora određenih od strane sudova Tuzlanskog kantona , v.sp. 502.320,00KM

Podnesena tužba i urgirano zakazivanje pripremnog ročišta

P- 23/14

TUŽILAC: Livno bus d.o.o. Livno

TUŽENI: 1. Federacija BiH
 2. Kanton 10

Radi: naknada štete v.sp. 1.500.500,00KM

Održano pripremno ročište

P- 177/14

TUŽILAC: Prvi factor d.o.o.

TUŽENI: 1. Izvozno kreditna agencija i dr.
 3. Federacija BiH

Radi: isplate po garancijama, v.sp. 9.181.269,22KM

Glavna rasprava zakazana za 11.9.2015. godine

V. PODRUČJE RADA FEDERALNOG PRAVOBRANILAŠTVA/PRAVOBRANITELJSTVA I PROBLEMI SA KOJIMA SE SUOČAVA U RADU

Polazeći od ovlasti Federalnog pravobranilaštva/pravobraniteljstva u skladu sa odredbama Zakona o Federalnom pravobranilaštvu/pravobraniteljstvu u vezi preduzimanja mjera i pravnih sredstava u pogledu zaštite imovine i imovinsko-pravnih interesa Federacije BiH, Federalno pravobranilaštvo/pravobraniteljstvo se posebno angažovalo da se u praksi afirmišu svi vidovi preventivnog djelovanja kroz sporazumno rješavanje spornih odnosa, davanje pravnih mišljenja na ugovore i druga pravna pitanja imovinsko- pravne prirode, te se posebno angažovalo na iznošenju svojih zapažanja u postupku pripreme propisa koji se odnose na imovinu i imovinska prava a u vezi prava i obaveza Federacije BIH i njenih organa i tijela.

Nakon donošenja Zakona o stvarnim pravima Federalno pravobranilaštvo / pravobraniteljstvo dostavilo je dopis Vladi Federacije BiH i nadležnim ministarstvima a u vezi obaveze iz odredbi čl. 361. st.1. Zakona o stvarnim pravima („Sl. Novine FBiH“, br. 66/13 i 100/13) . Navedenom odredbom regulisano je da su izvanknjižni nosioci stvarnih

prava dužni u roku od tri godine od dana stupanja na snagu zakona pokrenuti postupak za upis stvarnih prava na nekretninama i svih promjena na njima u zemljišnim knjigama. U vezi sa navedenim Federalno pravobranilaštvo/pravobraniteljstvo ukazalo je Vladi FBiH i nadležnim ministarstvima da je potrebno da preduzmu sve mjere i radnje iz svog djelokruga za stvaranje uslova i za pripremu relevantne dokazne dokumentacije i pravnog osnova za pokretanje postupka za upis stvarnih prava na nekretninama čiji je nosilac Federacija BiH, kao i za upis javnih i opštih dobara o kojima brigu vodi i njima upravlja Federacija BiH.

Federalno pravobranilaštvo/pravobraniteljstvo je posebno ukazalo da je rok od tri godine neprimjenjiv i neodrživ jer još uvijek nisu ispujeni svi uslovi da bi Federalno pravobranilaštvo /pravobraniteljstvo moglo pokretati postupke za upis svih stvarnih prava na nekretninama čiji je nosilac Federacija BiH iz sljedećih razloga:

- Nije donesen zakon o podjeli državne imovine iz čl. 9. Zakona o pretvorbi društvene imovine;
- Nije donesen posebni zakon kojim se uređuje stjecanje svojstva opšteg i javnog dobra kao i prestanak tog svojstva, te način upisa ovih dobara u zemljišne knjige iz čl. 7. st.4 Zakona o stvarnim pravima;
- Nije određeno o kojem se nadležnom organu radi, niti su donesene odluke nadležnog organa na osnovu kojih se uknjižava vlasništvo i Federacija BiH na nekretninama na kojima su društvenopravna lica imala pravo upravljanja, ili korištenja, ili raspolaganja iz čl. 342. st.3. Zakona o stvarnim pravima;
- Nije donesen Zakon o restituciji nepokretne imovine,
- Nije donesen Zakon o šumama niti na nivou države BiH niti na nivou Federacije BiH (Federalno pravobranilaštvo/pravobraniteljstvo ima veliki broj predmeta u kojima fizička lica traže utvrđivanje vlasništva na šumama i šumskom zemljištvu te u situaciji kada nije donesen Zakon o šumama veoma je neizvjestan ishod ovakvih sporova);
- Nisu potpisani sporazumi niti su donesene odluke, rješenja ili drugi relevantni akti potrebni za konačnije raspolaganja svim pravima i obvezama nad nepokretnom “vojnom” imovinom iz čl. 73. st.2. Zakona o odbrani/obrani BiH i čl. 7. Zakona o prestanku važenja Zakona o odbrani/obrani FBiH;
- U početnim bilansama pravnih osoba za privatizaciju i u rješenjima o privatiziranju pravnih osoba nisu taksativno navedene, niti po zemljišno- knjižnim i drugim konkretnim oznakama identifikacije iskazane nekretnine koje su privatizirane, niti su pasivnim podbilancama taksativno navedene, ni po zemljišno- knjižnim i drugim konkretnim oznakama identifikacije iskazane ni isknjižene nekretnine koje se ne privatiziraju u svrhu vlasništva Federacije BiH po odredbama čl. 20. st. 1 Zakona o početnom bilansu stanja preduzeća i banaka i čl. 31. Zakona o privatizaciji preduzeća;
- Federalnom pravobranilaštvo/pravobraniteljstvu nije poznato da li Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva ima uspostavljenu potpunu i ažuriranu evidenciju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države kojim raspolaže Federacija BiH iz čl. 126. a u svezi sa čl. 98. Zakona o poljoprivrednom zemljištu, niti je poznato da li su donesene odluke kojima se odlučuje o vlasničkim i drugim stvarnim pravima na poljoprivrednom zemljištu u vlasništvu Države

odnosno Federacije BiH iz čl. 98. st.2. Zakona o poloprivrednom zemljištu (zbog ovakve pravne situacije postoje veliki problemi u vezi sa poljoprivrednim zemljištem koje se u izvršnim postupcima prodaje, a posebno teška situacija je u Unsko Sanskom kantonu);

- Federalnom pravobranilaštvu/pravobraniteljstvu nije poznato da li je Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva odredilo granice pojediničanih vodnih dobara u vlasništvu Federacije BiH i da li su granice tih vodnih dobara upisane u zemljišne katastre prema odredbama čl. 8 st.2. i 3. a u svezi sa odredbama čl.7. st.3. Zakona o vodama, niti je poznato da li je navedeno ministarstvo donijelo rješenje o utvrđivanju pripadnosti vodnih dobara javnom vodnom dobru u vlasništvu Federacije BiH prema odredbama čl. 10. st.1 u svezi sa odredbama čl. 9. Zakona o vodama, niti je poznato, da li je uspostavljena evidencija vodnih objekata u vlasništvu Federacije BiH iz čl. 14. st. 1. t.1. i t 3. alineja 5. Zakona o vodama;
- Federalnom pravobranilaštvu/pravobraniteljstvu nije poznato da li Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH i Federalna uprava za geodetske i imovinsko - pravne poslove imaju uspostavljene potpune i ažurirane evidencije o nekretninama u vlasništvu Federacije BiH i o drugim stvarnim pravima Federacije BiH prema odredbama čl.2. Uredbe o Službi za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH i prema odredbama čl. 23. Zakona o Federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, te da li imaju relevantnu dokaznu dokumentaciju regulisanu odredbama čl. 3. Zakona o zemljišnim knjigama Federacije BiH.

Radi svega navedenog Federalno pravobranilaštvo/pravobraniteljstvo ukazalo je da je neophodno da svi nadležni organi poduzmu sve mjere i radnje za stvaranje uslova i za pripreme relevantne dokazne dokumentacije i pravnog osnova za pokretanje postupaka za upis stvarnih prava na nekretninama čiji je nosilac Federacija BiH.

I u 2014. godini pojavljuju se masovne tužbe koje se odnose na: lica žrtve torture (zarobljavanje), tužbe primaoca naknade na osnovu invalidnosti (civilni i vojni), radni sporovi ranijeg FMO, a posebno veliki broj sporova za naknadu štete sa enormno visokim tužbenim zahtjevima.

U predhodnoj godini u porastu je broj predmeta u kojima pojedinci i pravna lica tuže Federaciju BiH za neizmirene obaveze preduzeća iz namjenske industrije za koje Federacija BiH nije dala saglasnost za otvaranje postupka stečaja prema Zakonu o stečajnom postupku, pa je Federacija BiH postala solidarni dužnik za plaćanje tih sredstava. U vezi sa navedenim problemom Federalno pravobranilaštvo / pravobraniteljstvo je u cijelosti zaustavilo postupak izvršenja koji prijedlozi su došli u velikom broju po prijedlozima radnika iz preduzeća namjenske proizvodnje PS "Vitezit" d.o.o. Vitez, BNT Tvornica mašina i hidraulike d.d. Novi Travnik i "Binas" d.d. Bugojno), a na osnovu činjenice da je u skladu sa odredbama Zakona o stečajnom postupku uskraćivana suglasnot za otvaranje stečajnog postupka.

Nakon zaustavljanja izvršnih postupaka zaposlenici pomenutih preduzeća podnijeli su u prethodnoj godini 75 tužbi sa zahtjevom da sud u parnici utvrdi da je Federacija BiH

preuzela dug koje pomenuta poduzeća imaju prema njima. Do okončanja ovog izvještajnog perioda prvostepeni sudovi su donosili različite odluke te nakon što se donesu odluke po žalbama znaće se konačan stav sudova o ovom pitanju.

U vezi sa predmetima koji se odnose na naknadu štete na osnovu zarobljavanja, kojih je u 2014. godini bilo ukupno 554 tužba sa ukupnom vrijednosti sporova od preko 100.000.00,00KM.

Nakon što je Ustavni sud BiH donio Odluku AP-311/ 09 od 23.12.2013.godine u kojoj je zauzeo stav da se za navedenu problematiku primjenjuje opšti zastarni rok iz članka 376. ZOO-a a ne privilegovani rok zastare iz članka 377. st.1. ZOO-a Vrhovni sud FBiH je promijenio stav u kojem je naveo da se na navedenu problematiku primjenjuje opšti zastarni rok iz čl. 376 ZOO-a. Zbog navedenog promijenjog stava sudovi su odbijali tužbene zahtjeve.

U vezi vojnih stanova u izvještajnom periodu je urađen veliki broj predmeta a pogotovo nakon donošenja Uredbe o dodjeli zamjenskih stanova, obnovi ranije zaključenih ugovora o korištenju stanova i dodjeli stanova na korištenje iz stambenog fonda FMO i Vojske FBiH.

Također, u izvještajnom periodu je zaprimljeno 180 predmeta koji se odnose na uplatu doprinosa za PIO/MIO pripadnicima Vojske Federacije. Pored predmeta koji se odnose na tužbene zahtjeve za uplatu doprinosa za PIO/MIO pripadnicima Vojske Federacije BiH podneseni su i zahtjevi za isplatu naknada za period od 01.01.1996. do 31.03.1996. koji period se odnosi na isplaćene plate u certifikatima, a za koje plate doprinosi nisu uplaćeni. Za ovaj period Vlada FBiH donijela je odluku kojom je odobrila ovoj populaciji isplatu naknade i za period od 01.01.1996. do 31.03.1996. godine.

Do perioda ovog izvještaja federalni budžet je bio opterećen nepotrebnim troškovima naknade štete u pogledu neosnovanog pritvora.

Nakon donošenja Uredbe o utvrđivanju i primjeni jedinstvenih kriterija za zaključivanje sporazuma odnosno sudske nagodbe o postojanju štete, vrste i visine naknade zbog neosnovanog pritvora („Službene novine Federacije BiH“, broj 6/13,) znatno su smanjena opterećenja budžeta vezano za nepotrebne troškove, međutim, nastao je problem u načinu rada Komisije koja po navedenoj Uredbi riješava zahtjeve za naknadu štete na osnovu neosnovanog pritvora.

Naime, potrebno je iznaći način za efikasnijim radom ove Komisije jer ista u postupku potražuje u originalu odgovarajuće dokumente koji stvaraju troškove kod podnosioca zahtjeva te isti ponovo pokreću parnični postupak u kojem se ne traži ovjerena kopija dokumenata.

Federalno pravobranilaštvo/pravobraniteljstvo ukazuje na potrebu izmjene člana 203. Zakona o krivičnom postupku prema kojem advokati potražuju troškove iz krivičnog postupka od Federacije BiH u parničnom postupku (kod oslobađajućih presuda) iako pravosudni organi Federacije nisu vodili krivični postupak, a istim članom nije regulisano

da Federacija BiH ima mogućnost regresiranja u situaciji kada se donese presuda gdje su troškovi dosuđeni na teret suda koji vodi postupak.

Federalno pravobranilaštvo/pravobraniteljstvo ukazuje i na parnice koje se odnose na enormno visoke tužbene zahtjeve Jugobanke A.D. u stečaju Beograd, protiv Federacije BiH, a odnose se na potrzivanja po kreditnom osnovu prije 1992. godine čiji je garant bila Jugobanka. Ukazuje se da su u vezi sa ovim sporovima različiti stavovi sudova u Republici Srpskoj i Federaciji BiH, tako što su sudovi u Republici Srpskoj odbili tužbene zahtjeve dok sudovi u Federaciji BiH usvajaju ove tužbene zahtjeve.

Ukazuje se takođe na veliki broj sporova zaposlenika ustanova i preduzeća protiv Federacije BiH za isplatu većih iznosa na ime usklađivanja plate po izmijenjenom čl. 9. Općeg Kolektivnog ugovora na teritoriji FBiH, a iz razloga što Vlada FBiH nije donijela odluku o usklađivanju najniže bruto plate sa troškovima života. Federalno pravobranilaštvo/pravobraniteljstvo je u ovim postupcima isticanjem prigovora nenadležnosti sudova izdejstvovalo da se sud konačno oglasi nenadležnim u ovim sporovima.

U toku 2013. i 2014. godine pred Opštinskim sudom u Bugojnu se vodio veći broj sporova po tužbama oštećenih osoba protiv Federacije BiH kao tužene radi naknade materijalne i nematerijalne štete kao posljedica eksplozije eksplozivne naprave postavljene 27.6.2010. godine iza zgrade Policijske uprave Bugojno za koju je po sporazumu o priznanju krivice presudom Suda BiH iz 2012. godine pravosnažno osuđen Adnan Haračić kao saučesnik izvršenja krivičnog djela terorizma. Prvostepenim presudama Opštinskog suda u Bugojnu usvojeni su tužbeni zahtjevi svih tužilaca i u svim predmetima je Federacija BiH obavezana na isplatu naknada šteta tužiocima kao oštećenima jer je FMUP nadležan za sprječavanje akata terorizma na teritoriji Federaciji BiH. Na presude su izjavljene žalbe o kojima još nije odlučeno, ali će žalbe gotovo sigurno biti odbijene jer je u međuvremenu postala pravosnažna presuda Suda BiH kojom je osuđen Haris Čaušević kao izvršilac krivičnog djela terorizma.

U izvještajnom periodu pred Opštinskim sudovima u Federaciji BiH se vodio veći broj predmeta po tužbama oštećenih osoba kao tužilaca protiv Federacije BiH, kantona i opština kao tuženih strana radi naknada nematerijalnih šteta kao posljedica ugriza pasa lualica jer nisu osnovana skloništa za životinje a u skladu odredbi čl. 28. st.4. Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja („Sl. Glasnik BiH“, br. 25/09). Za sada sudovi pravosnažno odbijaju tužbene zahtjeve tužilaca ko oštećenih u odnosu na Federaciju BiH i kantone, a na naknadu štete obavezuju opštine jer su sudovi zauzeli stav da su opštine odgovorne jer su nadležne za komunalne djelatnosti u koje spada i kafilerijska djelatnost.

Smatramo da bi probleme oko osnivanja skloništa za životinje trebalo konačno početi rješavati na području Federacije BiH jer nema garancije da sudovi neće promijeniti stav vezano za odgovornost za naknade štete koje prouzrokuju psi lualice i druge nezbrinute životinje imajući u vidu da su kao osnovači skloništa za životinje državnim zakonom regulisani i entiteti.

U izvještajnom periodu pred Opštinskim sudom u Tuzli se vodio veći broj predmeta po tužbama advokata kao tužilaca protiv Federacije BiH i Tuzlanskog kantona radi naknade troškova prekršajnog postupka jer Opštinski sudovi u Tuzli ne donose odluke po

zahtjevima advokata za naknadu troškova obustavljenih prekršajnih postupaka. Osnov za utuženje su odredbe čl. 203. ZKP-a FBiH u vezi sa odredbama čl. 9. Zakona o prekršajima FBiH kojim je regulisano da troškovi krivično-prekršajnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava kada se krivično – prekršajni postupak obustavi, optuženi oslobađa optužnice, odgovornosti za počinjeni prekršaj, ili optužba- prekršajna prijava odbija i ako u tim slučajevima po zahtjevu za naknadu troškova optuženog i branioca sud ne donese odluku u roku od 3 mjeseca od podnošenja zahtjeva optuženi i branilac imaju pravo da potraživanja ostvaruju u parničnom postupku od Federacije BiH. Za sada Opštinski sud u Tuzli prvostepenim presudama odbija tužbeni zahtjev advokata kao tužioca jer je taj sud zauzeo stav da advokati kao branioci okrivljenih iz prekršajnih postupaka nisu aktivno legitimisani da potražuju naknadu troškova obustavljenih prekršajnih postupaka koje mogu potraživati samo okrivljeni iz obustavljenih prekršajnih postupaka. Uložene su žalbe po kojima sud još nije odlučio.

VI. ORGANIZACIJA I KADROVI

Članom 19. Zakona o Federalnom pravobranilaštvu/pravobraniteljstvu je utvrđeno da federalni pravobranilac rukovodi radom pravobranilaštva, predstavlja Federalno pravobranilaštvo/pravobraniteljstvo i obavlja druga prava i dužnosti utvrđena federalnim zakonom i drugim federalnim propisima. Zamjenici federalnog pravobranioca obavljaju poslove iz djelokruga Federalnog pravobranilaštva/pravobraniteljstva koje odredi federalni pravobranilac a njihov broj utvrđuje Vlada FBiH.

Odlukom Vlade FBiH je utvrđeno da ove poslove obavljaju najmanje po dva zamjenika iz reda konstitutivnih naroda i jedan iz reda ostalih. Zbog povećanog priliva predmeta u izvještajnom periodu te potrebe kvalitetnog izvršenja poslova u situaciji odlijevanja kadrova (trenutno pet zamjenika federalnog pravobranioca nedostaju), zatraženo je od Vlade FBiH da izvrši popunjavanje Federalnog pravobranilaštva / pravobraniteljstva nedostajućim zamjenicima. Ovo posebno i iz razloga što je odlaskom navedenog broja zamjenika federalnog pravobranioca došlo do nacionalnog debalansa a što je u suprotnosti sa Odlukom Vlade FBiH kojom je utvrđeno koje nacionalnosti treba da budu zamjenici federalnog pravobranioca. Ponovno se naglašava da bez odgovarajuće kadrovske popunjenosti nemoguće je kvalitetno obavljati ovako složen i obiman posao posebno iz razloga jer je u Federalnom pravobranilaštvu/pravobraniteljstvu trenutno u radu 29. 378 predmeta i svi su vezani rokovima i ne trpe odgodu, a federalni pravobranilac i zamjenici koji rade na tim poslovima su veoma opterećeni i teško podnose teret potreban za kvalitetno izvršavanje svih ovih poslova.

VII. STATUSNI I MATERIJALNI POLOŽAJ FEDERALNOG PRAVOBRANITELJA I ZAMJENIKA FEDERALNOG PRAVOBRANITELJA

Zakonom o Federalnom pravobranilaštvu/pravobraniteljstvu (“Sl. novine Federacije BiH” br. 2/95, 12/98, 18/00 i 61/06) Federalno pravobranilaštvo/pravobraniteljstvo je poseban samostalni organ koji preduzima mjere i pravna sredstva radi zaštite imovine i imovinskih interesa FBiH u skladu s ovim zakonu.

Vlada FBiH je na 178-oj sjednici od 14.11.2006. godine donijela Odluku da se plata federalnog pravobranioca određuje na isti način kao za glavnog federalnog tužioca, a plata zamjenika federalnog pravobranioca kao plata zamjenika glavnog federalnog tužioca. Ovakav status je izmijenjen odredbama Zakona o platama iz 2010. godine u okviru kojeg su federalni pravobranilac i njegovi zamjenici svrstani u kategoriju izabраних dužnosnika i utvrđen im je koeficijent platnih razreda IX i X.

Posebno ističemo da su uslovi za izbor odnosno imenovanje federalnog pravobranioca i njegovih zamjenika identični kao za izbor i imenovanje glavnog federalnog tužioca i zamjenika glavnog federalnog tužioca, što je i bilo opredjeljenje, a posebno polazeći od značaja i složenosti poslova koje Federalno pravobranilaštvo/pravobraniteljstvo obavlja. Navedenom odlukom izjednačen je status i materijalni položaja federalnog pravobranioca i njegovih zamjenika sa statusom i materijalnim položajem glavnog federalnog tužioca i njegovih zamjenika. Način kojim je izmijenjen status federalnog pravobranioca i njegovih zamjenika koji je u biti nedefinisan mogao bi da utiče na samostalnost, odnosno nemogućnost adekvatnog obavljanja zakonom utvrđenih poslova.

Federalno pravobranilaštvo/pravobraniteljstvo je u periodu za koje se dostavlja izvještaj dostavilo dopis Vladi FBiH radi utvrđivanja statusa i materijalnog položaja federalnog pravobranioca i njegovih zamjenika iz razloga što je Parlament FBiH kod usvajanja Izvještajao radu za 2012. godinu u cijelini podržao prijedlog za izmjenu materijalnog i statusnog položaja federalnog pravobranioca i njegovih zamjenika na način kako je predloženo u Izvještaju, a kroz izjednačavanje sa statusom i materijalnim položajem glavnog federalnog tužioca i njegovih zamjenika. Bez obzira na zahtjev koji je upućen Vladi FBiH status federalnog pravobranioca i njegovih zamjenika do danas je ostao isti.

Federalno pravobranilaštvo/pravobraniteljstvo je mišljenja da polazeći od značaja poslova koje obavlja kroz zaštitu imovine kao jednog od osnova državnosti, te od aspekta da pravobranilac ima položaj stranke u postuku kao i tužilac, potrebno je zakonom riješiti status federalnog pravobranioca i njegovih zamjenika na identičan način kako je to propisano za glavnog federalnog tužioca i njegove zamjenike.

Ovakav status je regulisan propisima u državama regiona.

VIII. SARADNJA SA ORGANIMA I TIJELIMA FBIH

Odredbama člana 15. Zakona o Federalnom pravobranilaštvu/pravobraniteljstvu regulisano je da su federalni organi i tijela obavezni da ugovore imovinske prirode dostavljaju na mišljenje ovom pravobranilaštvu, a odredbama čl. 10. istog zakona je regulisano da su federalni organi i tijela dužni da ovom pravobranilaštvu dostavljaju sve podatke i dokumentaciju potrebne za obavljanje poslova iz naležnosti Federalnog pravobranilaštva/ pravobraniteljstva. Kod zastupanja Federacije BiH i njenih organa i tijela pred sudovima saradnja sa federalnim organima i tijelima nije u cijelosti zadovoljavajuća. Ovo iz razloga jer se često ne dostavljaju potrebna izjašnjenja na činjenične navode iz tužbe, kao ni potrebni podaci i dokumentacija, što znatno otežava rad

ovog pravobranilaštva i neminovno se odražava na kvalitet poslova koje obavlja. Dogodi se da radi nezainteresovanosti i neažurnosti pojedinih federalnih organa i tijela ovo pravobranilaštvo učestvuje u raspravljanju o predmetu spora samo na osnovu dokumentacije koju dobije od protivničke stranke jer i pored brojnih urgencija ne dobija podatke i dokumentaciju potrebne za određeni spor. U 2014.-oj godini ostvarena je dobra saradnja sa Federalnim ministarstvom finansija kao i sa Poreznom upravom FBiH, Federalnim ministarstvom energije, rudarstva i industrije kao i Federalnim ministarstvom rada i socijalne politike. Sa Federalnim ministarstvom pravde u pojedinim oblastima saradnja je bila veoma dobra.

Smatramo da bi pitanje saradnje sa Federalnim pravobranilaštvom/ pravobraniteljstvom trebalo posebno razmotriti i upozoriti ovlaštene osobe, ministre i druge rukovodioce federalnih organa i tijela da je neophodno i da je njihova zakonska dužnost da Federalnom pravobranilaštvu/pravobraniteljstvu blagovremeno dostavljaju sve potrebne podatke i dokumentaciju i pruže svu neophodnu pomoć, jer samo na taj način ovo pravobranilaštvo može uspješno obavljati svoj posao i smanjiti, spriječiti i otkloniti negativne posljedice po budžet Federacije BiH i drugu imovinu i imovinske interese Federacije BiH.

FEDERALNI PRAVOBRANITELJ
Inda Ažman